החברה למתנ"סים
רשות חברתית אמיתית

אור ירוק
העמותה לשינוי תרבות הנהיגה בישראל

ש"ל"מ

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך קדם יסודי

מ"קול הלב"

הימים מתארכים, והילדים משחקים מחוץ לבית, בחצרות ובמגרש המשחקים. תאונות רבות מתרחשות בזמן משחק. ילדים נפגעים כשהם משחקים מאחורי מכוניות חונות או כשהם רצים אחרי הכדור לכביש. חשוב להזכיר לילדים מהם המקומות הבטוחים למשחק, היכן מתאים לרכוב על אופניים או לשחק בכדור, ומה עושים אם הכדור מתגלגל לכיוון הכביש.

בחומר המצורף תמצאו פעילויות המבוססות על רעיונות שהופעלו על ידי מתנדבי תוכנית זה"ב בגן - גמלאים מתנדבים בגני הילדים. במרכז התוכנית נמצאת **לֶלָה** - הדמות שמזכירה לנו את כללי הבטיחות בדרכים.

למה **לֶלָה**? כי כל הפעולות שיש לעשות כדי להקפיד על כללי הבטיחות בדרכים מתחילות ב**לֶלָה** או ב**לָלָה**: **לה**ביט, **לה**קשיב, **ל**תת יד, **ל**חצות, **ל**שבת על כסא הבטיחות, **ל**חגור חגורה, **ל**חבוש קסדה ו**ל**שחק רק במקום בטוח.

אתם מוזמנים לבחור את הפעילויות שמתאימות לכם, בהתאם לתוכנית העבודה בגן.
נשמח אם תשלחו לנו תמונות ורעיונות כדי שנוסיף לעיתון הבא.

שלכם
רונית רביב- מנהלת תוכנית זה"ב בגן
lela@oryarok.org.il 09-7776173/62
מידע נוסף, שירים וסרטים תוכלו למצוא באתר אור ירוק, ללה
www.oryarok.org.il.

שירים:

ללה בשעות הפנאי
לפי מנגינת "לכובע שלי"

לֶלָה שָׁלְנוּ רוֹצָה לְהַדְגִּישׁ:
לְשַׂחֵק בַּמִּגְרָשׁ וְלֹא עַל הַכְּבִישׁ.
הַכַּדּוּר בְּשַׂקִּית וְלֹא בַּיָּד,
לֹא חוֹצִים אֶת הַכְּבִישׁ לְבַד.

רגע בחיים
עמוס ברזל

לֹא רָצִים אַחֲרֵי כַּדּוּר
כְּשֶׁהוּא מִתְגַּלְגֵּל לַכְּבִישׁ.
לֹא רוֹדְפִים אַחֲרֵי בָּלוֹן
גַּם אִם יָעוּף לַכְּבִישׁ.
מוּטָב לְאַבֵּד רֶגַע בַּחַיִּים [2x
מֵחַיִּים בְּרֶגַע.
כְּשֶׁיּוֹצְאִים לְשַׂחֵק בְּכַדּוּר
לוֹקְחִים אֶת הַכַּדּוּר בְּסַל
שׁוֹמְרִים עָלָיו חָזָק
זֶה בָּטוּחַ וְזֶה גַּם קַל.

לא משחקים בין מכוניות חונות
עמוס ברזל

לֹא מְשַׂחֲקִים בֵּין מְכוֹנִיּוֹת חוֹנוֹת2x
כִּי מְשָׁם אִי אֶפְשָׁר לִרְאוֹת
לֹא מְשַׂחֲקִים בֵּין מְכוֹנִיּוֹת חוֹנוֹת2x
כִּי הַנֶּהָג אֶתְכֶם לֹא יָכוֹל לִרְאוֹת.
(טופחים על הברכיים, מתחילים בקול שקט ולאט לאט מגבירים את הקול.)

מתוך הדיסק - "בטיחות בדרכים כדרך חיים".
ניתן לרכוש אצל עמוס ברזל 052-2538297

קופסת הפלאים:

מקשטים קופסת נעליים ומכניסים לתוכה:
מדליה, תמונה של מגלשה/ נדנדה/ מגרש משחקים או כדור בתוך שקית.
הילדים ינסו לנחש מה מסתתר בקופסה ואיך זה קשור לבטיחות בדרכים.
משוחחים: איפה ביישוב כדאי לשחק בכדור? איזה מקום בטוח ואיזה מקום מסוכן?

פעילות בעקבות הסיפור "מֶדַלְיָלָה"

לפני שתקריאו את הסיפור, שאלו את הילדים אם הם יודעים מהי מדליה, מתי מעניקים אותה ולמי. תוכלו להביא מדליה או כמה מדליות, ולספר לילדים מי קבל אותן ועל מה. שוחחו עם הילדים: איך יודעים למי מגיע לקבל מֶדַלְיָלָה? ספרו על מקרה אחד השבוע שבו אפשר היה להעניק לכם מֶדַלְיָלָה.

סיפור "מֶדַלְיָלָה/ מאת נעמי סילוני

בַּגַּן שֶׁלָּנוּ כָּל הַיְלָדִים שׁוֹמְרִים עַל כְּלֵי הַבְּטִיחוּת. רָחֵל הַגַּנֶּנֶת בּוֹחֶרֶת בְּכָל פַּעַם יֶלֶד אַחֵר שֶׁיְסַפֵּר בְּמִפְגַּשׁ הַבֹּקֶר עַל כְּלֵי הַבְּטִיחוּת שֶׁעֲלֵיהֶם שָׂמַר בַּדֶּרֶךְ לַגַּן - לְמָשָׁל, אֵיךְ יָשַׁב בְּמוֹשַׁב הַבְּטִיחוּת בַּמְּכוֹנִית וְנָחְגַּר, אוֹ אֵיךְ חָצָה אֶת הַכְּבִישׁ בְּמַעֲבָר חֲצִיָּה כְּשֶׁנָּתַן יָד לְאִמָּא, לְאַבָּא אוֹ לְאָח גָּדוֹל. אֲבָל הַיּוֹם הָיָה מִפְגַּשׁ בֹּקֶר מְיֻחָד. רָחֵל חִלְקָה לְכָל הַיְלָדִים בַּגַּן מֶדַלְיָה שֶׁל לֶלָה. מֶדַלְיָלָה.”אַתֶּם אַלּוּפִים,” הִיא אָמְרָה לָנוּ. ”אַלּוּפִים בְּשִׁמְירָה עַל כְּלֵי הַבְּטִיחוּת בַּכְּבִישׁ וּבַמְּכוֹנִית.” ”וּמִפְּנֵי שֶׁאַתֶּם אַלּוּפִים,” הוֹסִיפָה רָחֵל, ”יֵשׁ לָכֶם מְשִׁימָה. הַיּוֹם אַחַר הַצָּהֳרַיִם, כְּשֶׁתֵּצְאוּ עִם הַהוֹרִים לְשַׂחֵק בְּגַן שַׁעֲשׁוּעִים אוֹ בְּמִגְרָשׁ - גַּם אַתֶּם תְּחַלְּקוּ מֶדַלְיוֹת.” רָחֵל הִסְבִּירָה.”אֵיךְ תֵּדְעוּ לְמִי לָתֵת מֶדַלְיָה? זֶה פָּשׁוּט. אִם תִּרְאוּ יְלָדִים שֶׁרוֹכְבִים עַל אוֹפַנַּיִם עִם קַסְדָּה וּמָגִנִּים - תִּתְּנוּ לָהֶם מֶדַלְיָה. אִם תִּרְאוּ יְלָדִים שֶׁמְּשַׂחֲקִים בְּמָקוֹם בָּטוּחַ, רָחוֹק מֵהַכְּבִישׁ - תִּתְּנוּ גַּם לָהֶם מֶדַלְיָה. כִּי גַּם בִּזְמַן שֶׁמְּשַׂחֲקִים בַּחוּץ - חָשׁוּב לִשְׁמֹר עַל כְּלֵי הַבְּטִיחוּת.” אַחֲרֵי הַמִּפְגָּשׁ הֵבִנּוּ מֶדַלְיוֹת שֶׁעֲלֵיהֶן צִיְּרוּ אֶת לֶלָה. קִשַּׁטְנוּ, גָּזַרְנוּ וְהוֹסַפְנוּ סֶרֶט - וּלְכָל אֶחָד הָיוּ כַּמָּה מֶדַלְיָלוֹת לַחֲלוּקָה.

אַחַר הַצָּהֳרַיִם הָלַכְתִּי עִם אִמָּא לַמִּגְרָשׁ. הָיוּ שָׁם עוֹד כַּמָּה יְלָדִים מֵהַגַּן. הִסְתּוֹבַבְנוּ בַּמִּגְרָשׁ וְחִלַּקְנוּ מֶדַלְיוֹת לַיְלָדִים שֶׁהִגִּיעַ לָהֶם לְקַבֵּל: לִילְדָה שֶׁרָכְבָה עַל אוֹפַנַּיִם וְחָבְשָׁה קַסְדָּה וּמָגִנִּים, לִשְׁנֵי יְלָדִים שֶׁשִּׂחֲקוּ כַּדּוּרֶגֶל בְּמֶרְכַּז הַמִּדְשָׁאָה. אַחֲרֵי שֶׁחִלַּקְנוּ אֶת כָּל הַמֶּדַלְיוֹת הִסְפַּקְנוּ לְשַׂחֵק קְצָת בְּעַצְמֵנוּ - בְּמִגְרָשׁ הַמִּשְׂחָקִים, רָחוֹק מֵהַכְּבִישׁ, כַּמּוּבָן.”אֲנִי גֵּאָה בְּךָ מְאוֹד, נָדָב,” אָמְרָה לִי אִמָּא, ”זֶה חָשׁוּב מְאוֹד לִשְׁמֹר עַל כְּלֵי הַבְּטִיחוּת, וְזֶה יָפֶה שֶׁאַתָּה וַחֲבֵרֶיךָ דּוֹאֲגִים שֶׁגַּם יְלָדִים אֲחֵרִים יַעֲשׂוּ זֹאת.” ”אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁנִּצְטָרֵךְ עוֹד כַּמָּה יָמִים, אֲבָל בַּסּוֹף כָּל הַיְלָדִים בַּשְּׁכוּנָה שֶׁלָּנוּ יַכִּירוּ אֶת לֶלָה,” אָמַרְתִּי לְאִמָּא. ”הִיא תַּעֲזֹר לְכֻלָּם לִזְכֹּר אֶת הַכְּלָלִים - בַּכְּבִישׁ, בַּמְּכוֹנִית וּבְמִגְרַשׁ הַמִּשְׂחָקִים.”

יצירה

חלקו לילדים את דף המֶדַלְיָלֶלָה. כל ילד יצבע את המדליות ויגזור מסביב. חברו סרט לכל אחת מהמדליות.

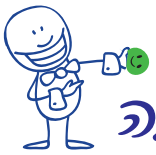

משחק: לכל אחד מֶדַלְיָלֶלָה

הכינו מראש מדבקות עגולות ועליהן ציור של ללה עם כיתוב "מֶדַלְיָלֶלָה". כל ילד יסביר למה מגיע לו לקבל מֶדַלְיָלֶלָה: על איזה כלל הוא שמר, איזה כלל הוא מכיר. ילדים שמתקשים להעיד על עצמם - אפשר לעזור להם בשאלה מכוונת (איפה כדאי לשחק? מאיזה גיל חוצים לבד? כיצד נושאים את הכדור? ועוד).

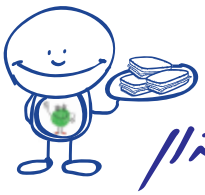

ללה בתיאבון

מכינים סינר מאל-בד לבן ומקשטים בצבעי הרמזור ובלֶלָה. מזמינים את הילדים להכין כריכים עגולים. אפשר למרוח על הכריכים סלט אבוקדו ולקשט בירקות.

משחק תופסת בטוחה

משחקים בחצר הגן תופסת רגילה, אך מוסיפים כללים: מגדירים מִתקנים מסוימים כמכוניות, ואזור מסוים ככביש. אסור לרוץ בכביש ובין המכוניות. מי שירוץ באזורים האלו - ייפסל.

שקית או סל למתרגלי המשחקים

עוטפים קופסת קורנפלקס בנייר לבן ומקשטים עם דמותה של ללה. ניתן להוסיף "עם ללה שומרים על כללי הבטיחות בדרכים".
יוצרים ידיות בחלק העליון של הקופסה. אפשר ליצור תיק לכדור משקיות שקופות מקושטות במדבקות.

משחק מסלול

מכינים משחק מסלול שמשולבים בו תמונות וכרטיסי משימה ושאלה. יש להגיע מנקודת ההתחלה לנקודת הסיום. מתקדמים על פי המספר המופיע על הקובייה. כשמגיעים לסימן של משימה או שאלה, מרימים כרטיס מתאים ופועלים על פי הכתוב בו. נקודת ההתחלה יכולה להיות הבית, ונקודת הסיום - גן השעשועים.

שאלות

1. מה חובשים על הראש לפני שרוכבים על האופניים? קסדה
2. לְמה יש שלושה צבעים והוא מכוון את התנועה בכבישים? רמזור
3. מה עלול לגרום לתאונה אם יתגלגל בפתאומיות לכביש? כדור
4. עד איזה גיל חייבים לתת יד למבוגר כשחוצים את הכביש? 9
5. על אילו כְּלֵי תחבורה חייבים לחבוש קסדה? אופנוע, אופניים
6. איזה תמרור מסמן למכוניות לעצור? תמרור עצור
7. מה נראה כמו זברה ומסמן את הדרך הבטוחה לחצות את הכביש? מעבר חצייה
8. מי מזכירה לכל הילדים לשמור על כללי הבטיחות בדרכים? ללה

משימות (ניתן לחבר משימות נוספות)

1. שירו שיר בנושא בטיחות בדרכים.
2. הדגימו בפנטומימה את הפעולות שצריך לעשות כשמגיעים למעבר חצייה.
3. הדגימו מה הדבר הראשון שעושים כשנכנסים למכונית.
4. הדגימו איך חובשים קסדה.
5. אמרו שני כללי בטיחות בדרכים שאתם מכירים.
6. ציינו כלל בטיחות בדרכים הקשור לחצייה בטוחה.
7. ציינו מקום שבו מותר לרכוב על אופניים.
8. ציינו שני דברים שאסור לעשות בזמן הנסיעה במכונית.

בובת ללה

מכינים דחליל עם דמותה של ללה ומקבעים אותו בגינה. בכל מקום ובכל פינה, הילדים רואים את ללה שמזכירה להם את כללי הבטיחות בדרכים.

פרחים לחג

צובעים כד בצבע זהב, מדביקים בתוכו חצי כדור קלקר בינוני צבוע בצבע חום, ומקשטים בתמונה של ללה ובמדבקת חג שמח. מלפפים 5 שיפודים בנייר קרפ ירוק ונועצים בקלקר . גוזרים פרחים מסול בכל מיני צבעים, ועלים מבד לבד ירוק ומדביקים על השיפודים.

טנא - ללה לשבועות

מכינים סלסילות ריקות של פטריות/ תותים, רצועות בד ברוחב 1 ס"מ, צמר בצבעים שונים, רצועות משקיות בכל הצבעים ורצועת קרטון לידית הסלסילה, ברוחב של 2-3 ס"מ.

אופן ההכנה:

משחילים את החוטים או את הבדים דרך החורים של הסלסילה. בכל פעם שמשלימים סיבוב עוברים לצבע אחר, עד שכל הסלסילה מקושטת. מלפפים חוטים או צמר על הקרטון ומחברים אותו לסלסילה באריגה או בתפירה. לאחר שמשלימים שני סיבובים, מצמידים את ללה לסלסילה.

אפשר להכין טנא בטיחות בדרכים אישי, או טנא של כל ילדי הגן ובתוכו עבודות שהכינו הילדים בנושא.= את הטנא ניתן להעניק לתחנת המשטרה הקרובה

בובת רמזור

מקשטים בובה בבגדים בצבעי הרמזור. הבובה תוכל להיות בפינת בטיחות בדרכים.

עניבת בטיחות בדרכים

יוצרים דוגמא של עניבה מאל-בד שחור. את החלק העליון מקפלים ומדביקים, כך שאפשר יהיה להעביר ברווח שנוצר שרוך בצבע שחור. מקשטים את העניבה שנוצרה במדבקות בצבעי הרמזור, ומוסיפים את ללה לראש העניבה.

לוטו מושגים

יוצרים לוחות לוטו עם 8 ריבועים. בחלק מהם כותבים מושג, ובאחרים מדביקים תמונות. לתמונות מכינים כרטיסי מושגים, ולמושגים - כרטיסי תמונות. מחלקים לכל ילד לוח. את הכרטיסים מניחים במרכז כקופה. כל ילד מרים בתורו כרטיס. אם הוא מתאים ללוח שלו, הוא מניח אותו במקומו, ואם אינו מתאים, הוא מחזיר אותו לקופה. המנצח: הראשון שכיסה את כל הלוח. אפשר בכל פעם שמרימים קלף מתאים לסַפֵּר משהו שקשור לקלף. לדוגמא - מעבר חצייה: ליד הגן שלנו יש מעבר חצייה. (אפשר ליצור לוטו שמורכב רק מתמונות ו/או מתמונות אותנטיות שצולמו ביישוב.)

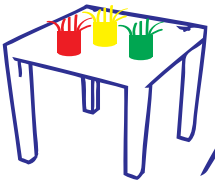

קישוטים לשולחן

חותכים גליל נייר טואלט לרצועות עד למרכזו. מקפלים כל רצועה כלפי חוץ ומקשטים בצבעי הרמזור או בפסים של מעבר חצייה.

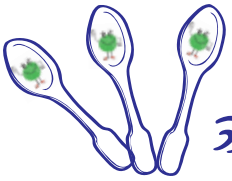

כפיות לולה

צובעים כף פלסטיק בצבע ירוק. מצמידים עיניים זזות ומוסיפים פה ואף. אפשר לקשט בכובע ובעניבה. בחלק הפנימי אפשר להדביק מדבקה בנושא בטיחות בדרכים. בעזרת שאלות של "כן" ו"לא" מנחשים מה מסתתר מאחורי הכפית.

תודה

לאילנה חתומי - גינתון: מ.א חבל מודיעין, מרים אברהם - קריית מוצקין,
מרים דרורי - בת ים, רותי גלזנר - בת ים, שוש רקאנטי - רמת גן,
רותי בדיחי - מולדת, מ.א גלבוע, צהרוני גבעת שמואל, ימימה אשבל - ראש העין

כתיבה ועריכה: נטע סילוני, רונית רביב
מנהלת תכנית זה"ב בגן: רונית רביב
ריכוז פרוייקטים אור ירוק: ליאת אבישר
יעוץ וליווי התכנית: נירה עדן
צוות מוביל תוכנית זה"ב בגן: יעל דרורי, אורנית דקל, ינקלה חי, עידית קידר
עיצוב : יפעת יעקבי
עריכה לשונית: ניצה פלד
יוצרת פרוייקט "ללה " - נטע סילוני, פיתוח תכנים חינוכיים
איור דמות "ללה" - טלי מנשס, סטודיו קארט בלאנש
עמוס ברזל - כותב מלחין ומפיק תוכניות מוזיקליות לגני ילדים ובי"ס 052-2538297.
מעביר בהתנדבות מפגשים לצוותי גן ולמתנדבים בנושא בטיחות בדרכים.

גמלאים מתנדבים בגני הילדים בנושא בטיחות בדרכים היא תכנית המופעלת על ידי עמותת אור ירוק ותנועת של"מ - החברה למתנ"סים בשיתוף משרד החינוך. בתכנית לוקחים חלק 1,500 מתנדבים ברחבי הארץ. התכנית פועלת משנת תשס"ה. לפרטים : עמותת אור ירוק 09-7776162. תנועת של"מ 03-7600145 או במתנ"ס ביישוב.**פעילויות נוספות ניתן למצוא באתר אור ירוק (קהילה) www.oryarok.org.il**

שם: _____

גן: _____

ישוב: _____

השתתף בהדרכה בנושא :"רכיבה בטוחה"

בתאריך: _____

כל הכבוד!

לֶלָה שֶׁלָּנוּ מְאוֹד מַקְפִּידָה
לְהַדֵּק מָגִנִּים וְלַחְבֹּשׁ קַסְדָּה.
עַל הָאוֹפַנַּיִם נִרְכַּב בִּזְהִירוּת,
בְּשִׂמְחָה וּבְנַחַת וְלֹא בִּמְהִירוּת.

(לפי המנגינה של "לכובע שלי 3 פינות")

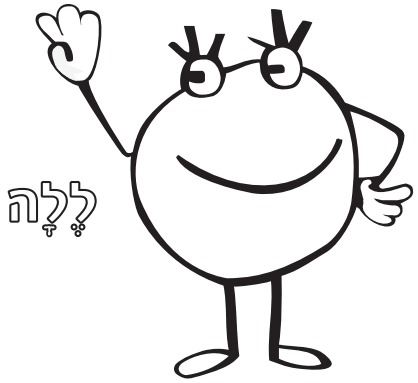

חתימת הילד _____ חתימת הגננת _____ חתימת הסייעת _____ חתימת המתנדב/ת _____